

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-A
Datum: 10. mart 2010.
Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu: **sudija Liu Daqun, predsedavajući**
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Andrésia Vaz
sudija Theodor Meron

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **10. marta 2010. godine**

TUŽILAC

protiv

NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA

JAVNO

**JAVNA REDIGOVANA VERZIJA ODLUKA PO ZAHTEVU VLADIMIRA
LAZAREVIĆA ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU U KRAĆEM
TRAJANJU DONETA 1. MARTA 2010.**

Tužilaštvo:

g. Peter Kremer, QC

Odbрана:

g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Peter Robinson za Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za Nebojuš Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za Sretena Lukića

1. Žalbeno veće Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno veće, odnosno Međunarodni sud) rešava po "Zahtevu Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti s poverljivim dodacima", koji je ka poverljiv¹ odbrana Vladimira Lazarevića (dalje u tekstu: Lazarević) podnela 19. februara 2010. godine (dalje i tekstu: Zahtev). Tužilaštvo je istoga dana podnelo svoj odgovor kojim se protivi Zahtevu.² Lazarević nije podneo repliku.

I. KONTEKST

2. Dana 21. maja 2009. godine, Žalbeno veće je odobrilo Lazarevićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu i naložilo da se on pusti u Srbiju u periodu od mesec dana kako bi dobio odgovarajući lekarski tretman, uključujući i terapiju oporavka koja treba da usledi.³ Lazarević je pušten 25. maja 2009. godine i trebalo je da se vrati u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija u Hagu 25. juna 2009. godine.⁴ Dana 24. juna 2009. godine, na Lazarevićev zahtev, Žalbeno veće je produžilo period privremenog boravka na slobodi do 15. jula 2009. godine.⁵ Dana 14. jula 2009. godine nakon još jednog Lazarevićevog hitnog zahteva, Žalbeno veće je dodatno produžilo period privremenog boravka na slobodi do 5. avgusta 2009. godine i uputilo Sekretarijat Međunarodnog suda da imenuje nezavisnog medicinskog veštaka da pregleda Lazarevića u Vojnoj bolnici u Nišu, Srbija (dalje u tekstu: Niška bolnica) i podnese izveštaj,⁶ što je učinjeno 31. jula 2009. godine.⁷ Dana 4. avgusta

¹ Međutim, v. Statusna konferencija, 18. januar 2010. godine, ŽT. 27 i dalje, gde je Lazarević detaljno objasnio stanje svog zdravlja na javnoj sednici.

² "Odgovor tužilaštva na Zahtev Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 19. februar 2010. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odgovor).

³ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A, Javna redigovana verzija "Odluke po Drugom zahtevu Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti" donete 21. maja 2009, 22. maj 2009. godine, par. 11, 17.

⁴ *Ibid.*, par. 17; Dopis Ambasade Republike Srbije, 22. maj 2009. godine, br. 515/2009 (poverljivo); Dopis Ambasade republike Srbije, Predmet: Povratak Vladimira Lazarevića, 19. jun 2009. godine, br. 665-1/2009 (poverljivo).

⁵ "Odluka po Hitnom zahtevu odbrane za produženje privremenog puštanja na slobodu Vladimira Lazarevića", 24. jun 2009. godine (poverljivo; javna redigovana verzija podneta istoga dana), par. 16.

⁶ "Odluka po Drugom hitnom zahtevu odbrane za produženje privremenog puštanja na slobodu Vladimira Lazarevića", 14. jul 2009. godine (poverljivo; javna redigovana verzija podneta istoga dana) (dalje u tekstu: Odluka od 14. jula 2009. godine), par. 13, 15.

⁷ "Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi sa zdravstvenim stanjem optuženog Lazarevića", 31. jul 2009. godine (poverljivo i *ex parte*) (dalje u tekstu: Lekarski izveštaj od 31. jula 2009).

2009. godine, Žalbeno veće je odbacilo treći Lazarevićev zahtev za produženje privremenog boravka na slobodi,⁸ i naložilo mu da se vрати u PJUN najkasnije 5. avgusta 2009. godine,⁹ što je on i učinio.

3. Dana 16. decembra 2009. godine, Lazarević je podneo dalji zahtev za privremeno puštanje na slobodu, ponovo tvrdeći da mu je potrebna hitna lekarska intervencija u Srbiji.¹⁰ Dežurni sudija koji je rešavao po zahtevu, smatrao je da Lazarević nije dokazao da je intervencija hitna i odbio je da odluči po meritumu.¹¹ Zahtev je 13. januara 2010. godine odbilo Žalbeno veće, na osnovu toga što Lazarević nije dokazao postojanje posebnih okolnosti predviđenih pravilom 65(I)(iii) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik).¹²

4. Dana 15. februara 2010. godine, Žalbeno veće je primilo "Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi s lekarskim izveštajem" (dalje u tekstu: Lekarski izveštaj od 10. februara 2010. godine), prenoseći, uz Lazarevićevu saglasnost, najnoviji izveštaj koji je pripremio lekar PJUN. Pored toga, 24. februara 2010. godine, Sekretarijat je dostavio dodatna razjašnjenja u odnosu na Lazarevićeve tvrdnje iznete u Zahtevu.¹³

5. Holandija, u svojstvu zemlje domaćina, nema primedbi na Lazarevićovo privremeno puštanje na slobodu kako je traženo Zahtevom.¹⁴

II. MERODAVNO PRAVO

6. Na osnovu pravila 65(I) Pravilnika, osuđeno lice može da podnese zahtev za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme. Na osnovu pravila 107 Pravilnika, pravilo 65 primenjuje se u celosti, *mutatis mutandis*, na zahteve upućene Žalbenom veću u

⁸ "Treći hitni zahtev odbrane za produženje privremenog puštanja na slobodu generala Vladimira Lazarevića, s poverljivim dodacima", 3. avgust 2009. godine (poverljivo).

⁹ "Odluka po Trećem hitnom zahtevu odbrane za produženje privremenog puštanja na slobodu Vladimira Lazarevića", 4. avgust 2009. godine (poverljivo; javna redigovana verzija podneta je istoga dana) (dalje u tekstu: Odluka od 4. avgusta 2009. godine), par. 14.

¹⁰ "Zahtev Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti s poverljivim dodacima" 16. decembar 2009. godine (poverljivo).

¹¹ "Odluka po Zahtevu Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti", 23. decembar 2009. godine (poverljivo).

¹² "Odluka po Zahtevu Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti", 13. januar 2010. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odluka od 13. januara 2010. godine).

¹³ "Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi s lekarskim tretmanom", 24. februar 2010. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Podnesci od 24. februara 2010).

¹⁴ Dopis zamenika direktora Protokola Ministarstva spoljnih poslova pod naslovom "Privremeno puštanje na slobodu g. Vladimira Lazarevića", 23. februar 2010. godine (poverljivo).

skladu s ovom odredbom.¹⁵ Pravilo 65(I) Pravilnika predviđa da Žalbeno veće može odobriti privremeno puštanje na slobodu osuđenih osoba dok čekaju žalbeni postupak ili na neko određeno vreme ukoliko se uverilo: (i) da će se žalilac, ako bude pušten, pojaviti na žalbenom pretresu, odnosno da će se predati u pritvor po isteku određenog roka; (ii) da žalilac, ako bude pušten, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu, i (iii) da postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje. Te okolnosti se moraju razmotriti kumulativno.¹⁶ Žalbeno veće podseća da "o tome da li žalilac ispunjava te uslove treba odlučivati na osnovu kriterijuma najveće verovatnoće, a Žalbeno veće, ocenjujući uverljivost dokaza, treba da uzme u obzir činjenicu da je pojedinac već osuđen"¹⁷ Konačno, diskrecione procene uslova iz pravila 65 vrše se od slučaja do slučaja.

III. DISKUSIJA

A. Argumenti strana u postupku

7. Lazarević traži da bude privremeno pušten na slobodu od 1. marta do 12. aprila 2010. godine "kako bi mogao da operiše tromboznu venu i da izvrši neophodne kontrolne preglede".¹⁸ On podseća da mu je tokom perioda koji je proveo na privremenoj slobodi jula 2009. godine, utvrđena dijagnoza, "površinske tromboze velike safenske vene u donjem delu desne noge".¹⁹ On tvrdi da je Odeljenje za hirurške bolesti Niške bolnice mišljenja da "treba ukloniti tromboznu veliku safensku venu, zajedno s tromboznim masama".²⁰ U prilog svom Zahtevu, Lazarević prilaže lekarski izveštaj dr [REDIGOVANO] u kome se takođe sugeriše da će "biti sprovedeni svi neophodni pregledi" tokom privremenog boravka na slobodi kako bi se obradili svi Lazarevićevi tekući zdravstveni problemi.²¹

8. Lazarević tvrdi da lekarski tretman kome je podvrgnut u PJUN nije adekvatan i ističe da "[o]d kada se vratio s poslednjeg privremenog boravka na slobodi, njega još uvek nije obišao vaskularni hirurg."²² On takođe podvlači da bi svrha njegovog privremenog boravka

¹⁵ Odluka od 13. januara 2010. godine, par. 5 i reference koje su tamo navedene.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Zahtev, par. 1, 12.

¹⁹ Ibid., par. 4.

²⁰ Ibid., par. 5.

²¹ Ibid., par. 7. V. takođe Dodatak A (poverljivo) (dalje u tekstu: Izveštaj [REDIGOVANO]). Dr [REDIGOVANO] navodi, da ukoliko mu se odobri traženi privremeni boravak na slobodi u Srbiji, Lazarevića bi pregledali [REDIGOVANO].

²² Zahtev, par. 9. V. takođe Dodatak B (poverljivo) (dalje u tekstu: Lazarevićev dopis).

na slobodi bila striktno vezana za zdravstvene potrebe".²³ On takođe pominje preporuku zamenika sekretara Međunarodnog suda da svoju zabrinutost prenese lekarima i administraciji PJUN za koju kaže da je "beskorisno vraćanje na početak".²⁴

9. [REDIGOVANO]

10. Lazarević tvrdi da još uvek važe garancije koje je za njegovo privremeno puštanje na slobodu dala Vlada Republike Srbije.²⁵ Dana 26. februara 2010. godine, on je podneo dopunu svom Zahtevu sa potvrdom da su garancije date 24. decembra 2009. godine još uvek na snazi.²⁶ Konačno, on ponavlja sopstvenu garanciju da ne predstavlja rizik od bekstva niti opasnost za bilo koju žrtvu, svedoka ili neko drugu osobu.²⁷

11. U svom Odgovoru, tužilaštvo se protivi Zahtevu tvrdeći da Lazarević nije dokazao postojanje posebnih okolnosti predviđenih pravilom 65(I)(iii) Pravilnika kako bi opravdao svoj zahtev za privremeno puštanje na slobodu.²⁸ Tužilaštvo naglašava da nije došlo do promena u Lazarevićevom zdravstvenom stanju od njegovog nedavnog zahteva za privremeno puštanje na slobodu koji je Žalbeno veće razmotrilo i odbacilo januara 2010. godine.²⁹

12. Tužilaštvo tvrdi da su najnovije detaljne informacije o stanju Lazarevićevog zdravlja sadržane u Lekarskom izveštaju od 10. februara 2010. godine.³⁰ Prema tužilaštvu, taj dokument pokazuje da se Lazarevićeva duboka venska tromboza leči anti-koagulantima i kaže se da mu je preporučeno da nosi kompresione čarape.³¹ Tužilaštvo tvrdi da Lekarski izveštaj od 10. februara 2010. godine takođe potvrđuje da je Lazarević imao redovne konsultacije sa specijalistom za vaskularnu hirurgiju i da trenutno nema potrebe za operacijom.³²

13. [REDIGOVANO]

²³ *Ibid.*, par. 8.

²⁴ *Ibid.*

²⁵ Zahtev, par. 10.

²⁶ "Dopuna Zahteva Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti, s poverljivim Dodatkom", 26. februar 2010. godine (poverljivo), Dodatak.

²⁷ Zahtev, par. 11.

²⁸ Odgovor, par. 1.

²⁹ *Ibid.*, par. 2.

³⁰ *Ibid.*, par. 3, gde se upućuje na Lekarski izveštaj od 10. februara 2010. godine, par. II(7).

³¹ *Ibid.*

³² *Ibid.*

B. Analiza

1. Preliminarna pitanja

14. [REDIGOVANO] Žalbeno veće se uverilo da i Kabinet sekretara i službenici PJUN konstantno nadziru uslove Lazarevićevog pritvora i adekvatno izveštavaju Žalbeno veće o svim relevantnim događajima. [REDIGOVANO]

2. Posebne okolnosti

15. Žalbeno veće podseća da se specifičnost privremenog puštanja na slobodu osuđenih lica koja čekaju rešenje svojih žalbi odražava u pravilu 65(I)(iii) Pravilnika, koje predviđa jedan dodatni kriterijum, tj. "da postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje".³³ U takvim situacijama, Žalbeno veće zaključuje da posebne okolnosti zasnovane na razlozima humanosti i saosećajnosti postoje kada postoji ubedljivo opravdanje kao što je neka zdravstvena potreba podnosioca zahteva ili pomen nekom članu uže porodice.³⁴

16. Žalbeno veće takođe podseća da je izveštaj koji je pripremio lekarski veštak imenovan na osnovu njegove Odluke od 14. jula 2009. godine potvrđio da Lazarević ima "thrombophlebitis na sporednom ogranku V. saphenae magnae desne potkolenice" i "da je "tromb [bio] organizovan i potpuno pričvršćen uza zid".³⁵ U Odluci od 4. avgusta 2009. godine, Žalbeno veće je konstatovalo, na osnovu celine medicinskih dokaza koji su mu predviđeni u tom trenutku, da Lazarević "nije pokazao postojanje posebnih okolnosti u smislu pravila 65(I)(iii) Pravilnika, budući da sa medicinskog stanovišta ne postoji uverljivo opravdanje za njegov ostanak u Srbiji".³⁶ Takođe je konstatovalo da "Lazarević nije pokazao da je ikakav operativni tretman potreban u bliskoj budućnosti".³⁷ Žalbeno veće je potvrdilo te

³³ "Odluka po Zahtevu Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti", 2. april 2009. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odluka od 2. aprila 2009.), par. 8, i reference na koje se tu upućuje.

³⁴ Odluka od 2. aprila 2009, par. 8, gde se upućuje na *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-A, "Odluka po Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti", 2. april 2008. godine (javna redigovana verzija) par. 3.

³⁵ Lekarski izveštaj od 31. jula 2009. godine, str. 4 (Rezime otpusne liste). V. takođe, Odluka od 4. avgusta 2009. godine, par. 11.

³⁶ Odluka od 4. avgusta 2009. godine, par. 12.

³⁷ *Ibid.*, gde se upućuje na izveštaj dr [REDIGOVANO], specijaliste za vaskularnu i opštu hirurgiju u kome se navodi da je "pacijentu Vladimиру Lazareviću savetovano da se podvrgne operativnom tretmanu nakon što je zapaljenje zalećeno, za šta se očekuje da će se desiti dve nedelje posle pojave akutne tromboze", da ta operacija nije indikovana u ovom trenutku; i da ocena neophodnosti operacije može biti sprovedena nakon što tretman bude okončan(*ibid.*, fuznota 28).

zaključke svojom Odlukom od 13. januara 2010. godine i odbacilo Lazarevićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu po istom osnovu.

17. Žalbeno veće se nije uverilo da je u svom sadašnjem Zahtevu Lazarević dokazao bilo kakvu promenu svog zdravstvenog stanja u poređenju sa situacijom koju je Žalbeno veće analiziralo avgusta 2009. godine i nakon toga, januara 2010. godine. Slično medicinskim dokazima koji je uzelo u obzir u Odluci od 13. januara 2010. godine, Žalbeno veće primećuje da izveštaj dr [REDAKCIJA] nije zasnovan ni na kakvom skorašnjem pregledu Lazarevića već upućuje na dijagnoze i preporuke koje je dala Niška bolnica, jula 2009. godine. Žalbeno veće napominje da, osim pozivanja na izveštaj dr [REDAKCIJA] i na svoju opštu zabrinutost, Lazarević nije dokazao zašto bi hirurška intervencija zbog ovog stanja bila potrebna u ovom trenutku.³⁸

18. S druge strane, Žalbeno veće primećuje da u svom Lekarskom izveštaju od 10. februara 2010. godine, lekar PJUN kaže da su sve dijagnoze navedene u otpusnoj listi iz Niške bolnice maja 2009. godine "pod [njegovim] stalnim nadzorom" i da su sprovedeni dodatni pregledi i konsultacije sa specijalistima.³⁹ U lekarskom izveštaju od 10. februara 2010. zaključuje se da nijedna od potvrđenih Lazarevićevih dijagnoza ne predstavlja opasnost po život niti zahteva hitnu hiruršku intervenciju.⁴⁰ Konkretno, u vezi s pitanjima pokrenutim u Zahtevu, u Lekarskom izveštaju od 10. februara 2010. godine kaže se sledeće (i) Lazarevićeva "dubinska tromboza vene" je pod tretmanom anti-koagulantima; (ii) savetovano mu je da nosi medicinske kompresione čarape; i (iii) obezbeđene su redovne konsultacije sa vaskularnim hirurgom.⁴¹ U svetu gorenavedenog, Žalbeno veće je saglasno sa Sekretarijatom da ni Zahtev ni Lazarevićev dopis ne odražavaju tačno "najnovije ažurirane informacije".⁴²

³⁸ Zahtev, par. 5, 8, 9. V. takođe Lazarevićev dopis.

³⁹ Lekarski izveštaj od 10. februara 2010. godine, par. I-II. V. takođe *ibid.*, par. III gde se daje spisak Lazarevićevih konsultacija s brojnim specijalistima i kliničkim testova obavljenih od septembra 2009. godine, uključujući dodatne konsultacije s vaskularnim hirurgom i dupleks test za vene na nogama predviđen [REDAKCIJA].

⁴⁰ Lekarski izveštaj od 10. februara 2010. godine, par II. V. takođe *ibid.*, par. IV, gde se upućuje na sastanak između Lazarevića, upravika PJUN i lekara PJUN od 5. februara 2010. godine, koji je po mišljenju lekara "pomogao smirivanju g. Lazarevića i stavio njegove zdravstvene probleme u širi kontekst".

⁴¹ *Ibid.*, par. II.7. Mada se u Lekarskom izveštaju od 10. februara 2010. godine govorи о Lazarevićevoj levoj nozi, Žalbeno veće smatra da se radi o štamparskoj grešci i da se umesto toga radi o desnoj nozi. Ta interpretacija je u skladu s procenom dr Falkea Lazarevićevog zdravlja od 6. novembra 2009. godine (v. "Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi sa zdravstvenim stanjem optuženog Lazarevića", 17. decembar 2009. godine (poverljivo i *ex parte*); v. takođe Lekarski izveštaj od 31. jula 2009. godine).

⁴² Podnesci od 24. februara 2010. godine, par. 3.

19. Shodno tome, Žalbeno veće se nije uverilo da je Lazarević dokazao postojanje posebnih okolnosti predviđenih pravilom 65(I)(iii) Pravilnika. Uzimajući u obzir da su uslovi iz pravila 65(I) kumulativni, nema potrebe razmatrati da li su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi iz pravila 65(I)(i) ili 65(I)(ii).⁴³

IV. DISPOZITIV

20. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno veće ovim **ODBIJA** Zahtev.

21. Uzimajući u obzir Lekarski izveštaj od 10. februara 2010. godine, Podneske od 24. februara 2010. godine, kao i prethodne podneske i korespondenciju po ovom pitanju, Žalbeno veće ponovo poziva Sekretariat i PJUN da nastave s nadzorom Lazarevićevog zdravstvenog stanja i dobrobiti i da shodno tome redovno izveštava Žalbeno veće.⁴⁴

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

Dana 10. marta 2010. godine

U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Liu Daqun,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]

⁴³ Upor. Odluka od 13. januara 2010. godine, par. 13.

⁴⁴ Upor. Interni memorandum sudije Liu Daquna zameniku sekretara Međunarodnog suda, "Zdravstveno stanje Vladimira Lazarevića i Nebojše Pavkovića", 19. januar 2010. godine.